

АМБІТНА ПРОГРАМА ЄС ІЗ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ІННОВАЦІЙ «ГОРИЗОНТ ЄВРОПА» ПІДКОРИЛАСЯ НАУКОВЦЯМ ЗНУ

Початок цього літа для нашого університету ознаменований чималим проривом у міжнародній науковій співпраці. Запорізький національний університет потрапив до складу потужного інтелектуального консорціуму – Університет Білефельда (Німеччина), Комільський папський університет (Іспанія), Міланський університет (Італія) – в межах однієї з провідних програм Європейського Союзу з підтримки фундаментальних і прикладних досліджень «Горизонт Європа». Асоційованими партнерами проекту стануть Університет Гвадалахари (Мексика) та Колумбійський національний університет (Колумбія). 1,8 мільйонів євро буде виділено на реалізацію колективного наукового проекту «Peace and Mobilities» («Мир і мобільність») – комплексного дослідження візій миру, генерованих вимушеними мігрантами.

Цю подію в житті ЗНУ цілком справедливо назвати перемогою, адже сама програма «Горизонт Європа» є висококонкурентною: лише близько 10% із поданих на неї заявок у підсумку фінансують. На гранти від «Горизонт Європа» полює чимало дослідницьких, комерційних організацій, які зацікавлені не просто академічною наукою, але й, наприклад, розвитком ІТ, нанотехнологій, різного роду інновацій. Абсолютну меншість грантової підтримки в межах програми «Горизонт Європа» мають саме університети.

Важливо також, що співпраця між нашими науковцями та їхніми закордонними колегами розвивається на основі особистих дослідницьких і викладацьких контактів, набуваючи форми тривалої плідної взаємодії. Ректор **Микола Фролов** з приводу новини про участь ЗНУ у програмі «Горизонт Європа» у фейсбуці, зокрема, написав: «Саме так, на моє глибоке переконання, і має розвиватися міжнародна співпраця – знизити догори, на засадах довіри та спільних цінностей, через особисті контакти науковців до амбітних багатомільйонних проектів. Неодноразово підкреслював це під час переговорів з нашими стратегічними партнерами, зокрема з ректоркою університету Білефельд пані Ангелікою Еппле. Радий, що мої слова, певною мірою, виявилися пророчими».

Ідея проекту «Peace and Mobilities» народилася з контактів, започаткованих із Університетом Білефельда в попередньому проєкті DAAD Ukraine Digital. Координаторка співпраці з німецькими партнерами, проректорка з науково-педагогічної роботи, міжнародної та проєктної діяльності **Олена Тупахіна** так згадує про цю подію:

– З нашим стратегічним партнером ми реалізували багато цікавих проєктів. Конкретно ця ідея походить з департаменту латиноамериканських студій. Він належить до факультету лінгвістики і літератури. Тобто люди, які стоять коло джерел цього проєкту – філологи. Але тут варто звернути увагу на те, як насправді відрізняється філологічний фокус в Україні і Німеччині. Тобто для німецьких партнерів цей проєкт за визначенням мав бути міжdisciplinarним, бо він залучає соціологічний, антропологічний компонент. То ж не дивно, що в нас у команді не тільки філологи, соціологи, але й історики та антропологи.

– До мене звернувся майбутній координатор цього проєкту, професор департаменту латиноамериканських студій у Білефельді Каміло Фореро і запропонував поміркувати над ідеєю, яка могла б звести разом такі, здається, абсолютно протилежні речі, як Україна і Латинська Америка. Зараз увесь світ стежить за тим, що відбувається в Україні. Всі бачать травму, яку тут зазнають люди, всі бачать вимушену міграцію. Ми трішки побрейнштормили – і вирішили, що саме тема міграції може стати підґрунтям проєкту. І виникло питання, яких фахівців до нього залучати? Саме так з'явилися в цьому проєкті історики. Адже на нашому факультеті історії та міжнародних відносин дуже сильна команда дослідників, які вже зарекомендували себе як надійні партнери під час численних спільних семінарів, літніх шкіл для студентів, аспірантів... Тож вони долучилися, і лівову частку роботи над змістовою частиною проєкту виконали саме вони.

Станіслав Черкасов, кандидат історичних наук, в.о. завідувача кафедри всесвітньої

історії та міжнародних відносин і керівник команди проєкту, розповідаючи про його особливості, підкреслює:

– Власне, в самій програмі «Горизонт Європа» дві глобальні цілі – це фасилітація міжdisciplinarної мобільності як інструменту для поглиблення дослідницького досвіду і підтримка докторських та постдокторських програм і проєктів, які ґрунтуються на зобов'язанні досягти високих стандартів якості.

– «Мир і мобільність» реалізується у формі проєкту з культурної антропології. Головний його концепт – це, власне, категорія миру, що є складною, багатогранною темою, яка

повернення – це саме мир. Але який сенс вони вкладають у це слово? Як вони собі це уявляють? Ми маємо гіпотезу, що це залежить від багатьох факторів, зокрема, від якого саме виду насильства людина втекла, що змусило її покинути батьківщину, куди саме вона поїхала, як її прийняли там, як швидко їй вдалося інтегруватися... І для того, щоб наше дослідження було репрезентативним, зрозуміло, не можна обмежуватися тільки українцями, треба залучати досвід інших країн. І нашими партнерами тут є, зокрема, університети з Колумбії, Мексики, з континенту, з якого багато людей їде через різні обставини: і економічні, і мілі-

охоплює дослідження різних аспектів і міжнародних відносин, конфліктів і різних способів їх вирішення, тому що в різних суспільствах є різні уявлення про мир. Деякі спільноти розуміють мир як відсутність відкритого конфлікту, тоді як інші можуть акцентувати увагу на нормативному врегулюванні наявних суперечностей. І сам проєкт складається, власне, з трьох потужних тематичних блоків. По-перше, трансформація концепту миру. Це тематичний блок, який корелюється з категоріями суспільних візій, політики пам'яті, відображенням у суспільній свідомості інформаційних війн, концепту постправди. Кураторкою цього блоку є декан факультету **Ольга Маклюк**. Другий блок – це відображення миру в міжнародних відносинах, у політико-дипломатичній сфері. Цим блоком опікуюсь я. І третій блок – культурно-антропологічний з елементами дослідження миру у відображенні мобільності. Ним керує в.о. завідувача кафедри джерелознавчих студій та суспільних комунікацій **Сергій Білівненко**. Сам проєкт готувався протягом шістьох місяців, з вересня 2023 до лютого 2024 року.

Олена Тупахіна розповідає про те, що ідея проєкту від самого початку полягала не в тому, щоб охарактеризувати основні причини та сценарії еміграції/біженства, виявити адаптивність людей до нових умов і обставин життя:

– Нам цікаво подивитися, як змінюється їхнє уявлення про умови, за яких вони могли б повернутися назад. Зрозуміло, що для людей, які втікають від конфлікту, перша умова для

тарні. Там багато конфліктів, там неспокійно, і в них традиція міграції так само, як в Україні, достатньо тривала. Тобто можна навіть у діакронії роздивлятися цей процес.

Проєкт «Мир і мобільність» реалізовуватиметься впродовж наступних трьох років. Говорячи про конкретні кроки його втілення, Станіслав Черкасов відзначає не тільки те, що буде зроблено, але й тіх, хто це робитиме:

– Ми плануємо багато заходів. Окрім проведення самого дослідження, ще й презентацію його результатів. Залучені будуть як викладачі, так і студенти, аспіранти. Безумовно, команда проєкту буде розширюватись, доповнюватись персоналом, охочим долучитися до дослідницьких активностей.

На питання про перші кроки реалізації проєкту Олена Тупахіна відповіла:

– Спочатку ми маємо побачити одне одного наживо: зустрінемося, познайомимося і розпочнемо роботу за заявкою. Буде й соціологічний аспект: опитувальники, інтерв'ю. Адже важливо набрати емпіричний матеріал для дослідження. Тобто ми маємо з'ясувати, з чим і як ми будемо виходити на цільову аудиторію, як ми цю інформацію отримаємо. У нас також заплановані воркшопи для митців, тому що вони теж міркують про мир, малюють його, пишуть про нього. В нас навіть передбачене створення муралів про людей у русі, про тих, хто був змушений покинути свої домівки. Тобто латиноамериканські художники в межах цього проєкту створять у Запоріжжі мурал, присвячений вимушеним переселенцям.

Фото Антона Осадчука

Наталія Пиріг: «Якщо є здібності від природи, людина розкриється під час занять»

У попередньому номері газети ми опублікували інтерв'ю з популярною співачкою, що перебуває у Швеції, випускницею вокальної студії «Кантілена» Центру культури й комунікацій ЗНУ Марією Сур. Її керівниця, Наталія Пиріг, щиро відгукнулася про Марію, а зараз – сама розповість про найвідоміших вихованців «Кантілени», про шляхи, якими можна досягти успіхів у співі, а також про власний творчий досвід.

– Розкажіть, будь ласка, про одну з ваших вихованок – Марію Сур.

– Марія Сур – дуже гарна дівчина. Можна сказати, що вона – фанатик у справі розвитку свого вокалу. У мене просто за 40 років роботи, чесно кажу, вона – перша така. У цьому її дуже підтримували батьки, мама супроводжувала на всі можливі конкурси. Марія прийшла до мене ще в сьомому класі. Вона навчалася в музичній школі, де її, із даром і схильністю до естрадного способу виконання, намагалися «перебудувати» на академічну співачку. Справа завершилася слізьми. Вона прийшла до мене з питанням: «Візьмете?» Кажу: «Візьму». І от ми з Марією працювали! Я вважаю, що на сьогодні вона доросла до рівня зірки. Нині Марія з її мамою перебувають у Швеції. Я спілкувалась з її мамою. Та сказала, що Марія вступила до Королівського естрадно-джазового коледжу. Паралельно вона вчиться в естрадо-цирковій академії. У неї є продюсер, Марія виступає та заробляє гроші. Її мама, яка дуже багато вкладала в доньку, задоволена.

– Кого ще з випускників «Кантілени» ви можете згадати? Скільки років уже працює вокальна студія?

– Майже 20 років. Коли тільки-но прийшла, то **Сергій Дроб'язко** передав мені студію. Щоб було зрозуміло, тоді в центру культури була студія, де займалися три людини. Палац культури передали університету. Я не займалася раніше з дорослими, завжди лише з дітьми. Поступово кількість учасників студії доросла до 40 осіб.

– Серед цих 40 людей були Микола Білик, Марія Сур. А кого ще можете назвати з тих випускників, якими можете пишатися?

– Можу згадати студентку філологічного факультету **Юлію Данилюк**, яка зараз у народному будинку та у відділі культури, студента факультету історії та міжнародних відносин **Олександра Мінаєва**, який на конкурсі «Х-фактору» дійшов до 9 сезону. Я вважаю що це – добре. У мене серед учасників студії були студенти факультету фізичного виховання, здоров'я та туризму, важкоатлети – два брати **Женя і Діма Серкови**, які гарно співали. В мене одного часу в студії було багато хлопців із цього факультету, у мене тоді був чоловічий колектив. Потім Євген Серков працював у школі: він там гурток вокалу організував.

– Тобто є кого згадати серед випускників?

– Є, звичайно. Микола Білик – наша «зірка». Шикарний хлопець. По-перше, він без зірковості, простий і співає талановито. Коля після випуску зі студії писав музику, був із гастрольями на Заході України. Зараз він у лавах Збройних Сил України. Євген Серков також військовий ще з 2014 року.

– А які у вас критерії відбору? От, скажімо, приходять до вас із запитом: хочу займатися музикою та співати...

– Ми займаємося. Розумієте, річ не в тому, що хто вмів. Буває, хтось від природи має дар, він співає. У мене була студентка факультету менеджменту **Уляна Куценко**, вона взагалі все життя танцювала, буда в колективі народних танців. Я послушала і взяла.

– А «починають розкриватись» – це як? Це в них розвивається слух?

– Їхній спів звучати починає, у ноти потрапляють, інтонують. Так, річ у тому, що слух роз-

ривався, а ритм ні. Якщо людина ритмічно нерівна, ти їй нічого не зробиш. Я раніше теж співала – і ще в дитинстві, і потім, у палацах творчості. Я пам'ятаю, жінка з нами виступала, під баян співала. У неї ніби слух і голос є, а ритму немає. Вона співає, як їй захочеться, а баян її надзганяє. У нас на естраді треба, щоб

– А ще, мабуть, існують вікові обмеження? Чи вік не впливає на можливість співати?

– Не знаю, мені 60 років, і з них я вже 50 років співаю. Правда, в мене трохи знизився голос. Був вищим. Але я хочу сказати, що якщо він є, то – є. А якщо немає, то вже все. Просто буває, коли зробиш довгу перенапружку, ще й на хворе горло, тоді просто зв'язки не змикаються, і ти навіть не розмовляєш. Я свого часу пережила трагедію, і в мене таке було в житті, що я вставала зранку й не могла розмовляти. Я просто не розмовляла, і мені довелося 10 років мовчати, щоб голос відновився.

– Ви працювали з дітьми як викладачка вокалу?

– Ні, як вчителька фортепіано. Потім, у 2004 році, я вже вступила на музично-педагогічний факультет Мелітопольського педагогічного інституту на спеціалізацію «естрадно-джазовий вокал» і закінчила там навчання. Я свого часу хотіла вступити до Київського інституту культури ім. М. Поплавського, поїхала туди після закінчення нашого музичного училища ім. Платона Майбороди. А там був такий співак Шпортько. Він – шикарний. Він мене послушав і запитав, де я навчалася. Почувши, що в музичному училищі, він сказав, щоб я йшла звідти: «Ви вже сформувалися як вокалістка, тому що ваше училище краще ніж наше». (сміється). Потім я ще пішла до Київського музичного училища ім. Глієра. Там є така **Ліна Прохорова**, яка вела естрадний вокал. Я пішла влітку до неї на прослухання. Дуже хотілося навчатися естра-

ного вокалу. Вона послушала мене і каже: «Ви знаєте, зараз голос не треба, зараз апаратура є» (сміється).

– Як навчають вокалістів? Чи це дійсно важко – навчитися співати, коли ти рухаєшся на сцені?

– Знаєте, важко не навчити співати, а правильно дихати. Тому що вокал – це дихання. Не будеш правильно дихати – весь вокал тобі «розсиплеться» просто. А коли ти триматимеш діафрагму, тоді ти рухатимешся, бо в тебе це все схоплено. А коли воно все розслаблене, то й звуку не буде жодного. Важко рухатися? Ну, це треба тренуватися!

– А займатися вокалом онлайн дуже важко?

– Важко, тому що не підіграєш на фоно, не підчистиш, як хотілося б.

– Кого можете назвати з учасників студії «Кантілена», які помітно розвинулись після початку занять у ній?

– Це – студентка факультету менеджменту **Уляна Усенко** та **Софія Бешко**. Із них вийшов шикарний дует: вони так добре одна до одної пасують тембрально. За 40 років своєї діяльності я мала лише три дуети, які один до одного так пасували. Вони дуже добре відчувають одна одну. Шкода, що вони закінчують навчання. Але я сподіваюся, що вони ще вступлять до магістратури та навчатимуться ще два роки. **Вероніка Баля** шикарна. «Народниця». Займається в мене вже три роки, прийшла на першому курсі. Ми працюємо з нею над тим, щоб вона стала розкутішою. Зараз вона дуже розвинулася. Вона любить співати, а ще – займається з дітьми у центрі дитячої та юнацької творчості. Зараз до вокальної студії «Кантілена» Центру культури й комунікацій ЗНУ набираємо по-новому охочих співати.

Фото Антона Осадчука

Яким був цей навчальний рік: студенти ЗНУ поділилися враженнями

Ми звернулися до студентів Запорізького національного університету з запитанням, чим відзначився для них їхній річний освітній фініш. Майже для всіх він видався непростим. Проте кожен із респондентів, згадуючи цей період навчання, зміг не тільки знайти щось позитивне для себе, а й розповів про те, який корисний досвід отримав і які навички поліпшив.

Ольга Ясьмо, студентка факультету соціології та управління, 1 курс магістратури:

– Враження від цього навчального року залишилися змішаними. Позитивні формувалися завдяки сумлінності та відповідальності викладачів, які працюють на повну зарплату 1-2 студентів, котрі відвідують пари, а негативні – від порожньої групи на парах, немає живих дискусій, іноді скасовують заняття. Від двох останніх семестрів враження однакові, в принципі. Єдине, що в пер-

Євгеній Чувальський, студент Інженерного навчально-наукового інституту ЗНУ ім. Ю. Потебні, спеціальність «Автоматизація, комп'ютерно інтегровані технології та робототехніка», 1 курс:

– Закінчення року виявилось несподівано простим для мене. Після завершення одинадцятого класу я очікував на стрімке зростання «рівня складності», але дистанційний формат навчання та воєнні умови, через які його впровадили, вносять свої корективи в студентське життя. Викладачі з розумінням ставляться до студентів, що дає змогу отримати заслужену оцінку за свої старання та більше можливостей підвищити бали. При достатніх зусиллях можна отримати високу оцінку. Та деякі студенти, як на мене, менш мотивовані приділяти свій час навчання зараз. Однак буде зовсім несправедливо, якщо я не скажу про безліч приємних речей, за якими я мав щастя спостерігати та в яких брав

Протягом двох семестрів я мав нагоду доєднатися до цікавих, хоча було й не дуже, заходів, організованих інститутською чи університетською студентською радою або Науковим товариством студентів, аспірантів і докторантів. У другому семестрі я вийшов на стипендію, моє старання високо оцінили, буду старатися надалі – я молодець.

Артем Селін, студент факультету іноземної філології та факультету соціології та управління, 4 курс:

– Закінчення навчального року досить насичене, адже я завершую навчання аж на 2 спеціальностях: «Англійська філологія» і «Публічне управління та адміністрування». Враження від навчання дійсно різні, бо іноді важко поєднувати це все разом. Перевага, звісно, дистанційного навчання – економія часу порівняно з очним форматом навчання, хоча обсяги завдань суттєво збільшили. Останні два семестри наче й активували мене трохи перед фінальною атестацією, але водночас і розслабили, бо подолано поріг майже в 7 років, які я провів разом із ЗНУ: 3,5 роки – в Економіко-правничому фаховому коледжі і вже 3 рік – безпосередньо в університеті. Особисто я, звісно, прокачав свої навички швидкого реагу-

вання та мультизадачності, коли треба бути одночасно й на парі, і планувати написання бакалаврської роботи.

Марія Кривуненко, студентка Економіко-правничого фахового коледжу, спеціальність туризм та рекреація, 1 курс:

– Враження від навчання, якщо чесно, дуже змішані. Перший курс пройшов дуже швидко. Я начебто тільки була абітурієнткою, а незабаром – уже перша сесія. За цей рік відбулось багато всього «вперше» і зараз приємно бачити пройдений шлях та аналізувати його. Перший курс залишив після себе дуже теплі спогади, згадки про багато приємних моментів, проведених разом з одногрупниками, а ще – цінного досвіду, яскравих моментів. За цей рік я дуже змінилась саме внутрішньо. Мені здається, що на це якраз вплинуло нове оточення й активне студентське життя. За цей рік я встигла стати старостою групи та головою академічного сектору в студентській раді. Перебування в складі студради, мабуть, дало мені найбільший поштовх до розвитку. Відвідування й організація заходів, спілкування

тивні варіанти втілення ідей, вперше стикаєшся з проблемами їх реалізації та спробами вирішення, здобуєш перший власний досвід. Це не може не залишити на тобі свого відбитка.

Поліна Заливша, студентка факультету соціології та управління, 1 курс магістратури:

– Навчальний рік був складним для мене особисто. Важко одночасно всюди встигнути, але це – проблема всіх студентів, я вважаю. Багато хто все-таки розв'язав це питання, і я захоплююсь людьми, які попри те все, що відбувається, знайшли в собі сили вчитися далі. Викладачі ставляться до студентів із розумінням, надають більше можливостей заробити бали, тому з ними легко знайти спільну мову. І це мені подобається в наших викладачах – людяність. Вони теж турбуються, теж працюють і надихають нас на роботу, незважаючи на всі переживання та перешкоди. Тому для мене цей рік був часом достатньо емоційним. Коли було важко, завжди думала про те, як складно викладачам і працівникам університету, як нелегко згуртувати нас, студентів, та як важко зібрати свої

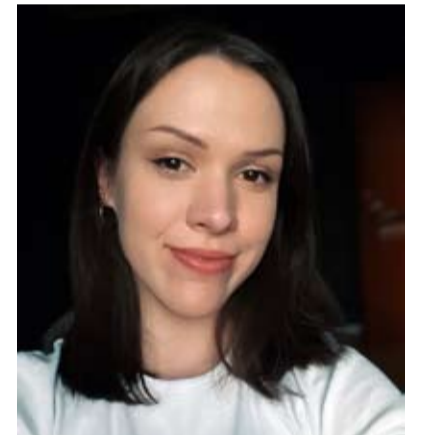

шому семестрі було більш зрозуміло з розкладом. Я чесно старалась устигати на всі пари, але через роботу це не завжди вдавалось. Загалом, вважаю, що я – відповідальна студентка, адже всі роботи здала на відмінні оцінки, до викладачів ставлюсь із розумінням та повагою, навіть зі співчуттям, із розумінням сьогоденних реалій.

участь. Усі викладачі, які викладали в мене в обох семестрах, – чудові фахівці, дуже вболівають за свою справу та вітають подібне ставлення студентів до навчання. Вони завжди знаходять час для відповідей на питання, які виникають під час лекцій. Особливо відзначаю таких викладачів, як **Дмитро Алексієвський**, **Наталія Мазур** та **Ігор Саламаха**.

з різними організаціями та людьми, залучення їх до співпраці з коледжем і ще багато різних нюансів – усе це дає тобі розуміння, чого насамперед хочеш ти. Ти починаєш шукати креа-

власні сили та працювати далі. Мені здається, що все виходить. Відчуваю радість через стійкість наших людей.
Анна Пугач, факультет журналістики

Від впливу на громадську думку до «просто ржачи»: як сприймають журналістику майбутні медійники

З нагоди Дня журналіста, який відзначали 6 червня, ми звернулися до студентів факультету журналістики та Економіко-правничого фахового коледжу ЗНУ з питанням: які, на їхню думку, є переваги в обраній професії, хто саме з відомих журналістів їх надихає і є для них взірцем, ким саме вони бачать себе в майбутньому, яку сферу оберуть для побудови кар'єри.

Діана Кірюта, студентка ЕПФК ЗНУ, 3 курс:

– Серед плюсів професії журналіста, звісно, вплив на громадську думку та інформування людей. Візьмемо, наприклад, ті ж телеграм-канали Черешні, Хлепа та Ванька: це – оперативне інформування про загрози, стан

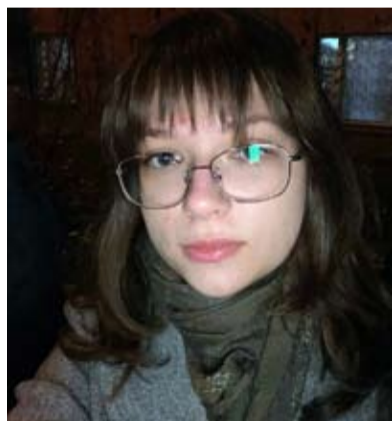

на фронті, ну і просто ржача з росіян, під їхнім впливом ми можемо краще розуміти заклики прийти в укриття, підкріпленим тим, яка загроза зараз, і донести. «Плюсів» узагалі набагато більше,

але я виокремила два, які зараз вважаю найважливішими. Я зовсім мало кого знаю серед представників цієї професії, тільки журналісток із «Бігус-інфо» **Анастасію Усенко** та **Лесю Іванову**, ну або **Дмитра Гордона**. Щоб я когось прагнула наслідувати – ні, такого немає. Можу лише сказати, що я – фанатка своєї викладачки Софії Кравчук. Насправді обираючи, якій галузі журналістики надати перевагу, важко зробити вибір, оскільки всі вони – дуже круті. Цікавим для мене є data journalism. Можливо, робитиму розслідування, як на тому ж самому «Бігус-інфо». Моя улюблена викладачка проводить заняття з журналістської етики, масової комунікації та інформації. Дуже люблю її! Вона вміє зацікавити, виконує роботу дуже відповідально та завжди знає, про що каже. Також вона пояснює матеріал дуже добре і дає круті цікаві завдання.

Кіра Бикова, студентка ЕПФК ЗНУ, 3 курс:

– Серед «плюсів» галузі журналістики можу виокремити можливість поспілкуватися з людьми, яких ти не зустрінеш щодня, щоденний розвиток як кар'єрний, так і особистий. Також із часом відточуєш уміння фільтрувати великі обсяги інформації, критично мислити. Не знаю про те, кого хотіла б наслідувати, але знаю, напевно, найвідоміших представників професії та тих, хто нещодавно багато «світився» в нашому медіапросторі: це – **Георгій Гонгадзе**, **Мстислава Чернова**, **Євген Малюк** та **Денис Бігус**. Що ж до пла-

нів на майбутнє, то я б пов'язала своє життя з видавничою справою. Хоча я не так часто читаю книги чи якусь періодику, але вважаю їхнє виготовлення цікавою галуззю. Наприклад, мені подобається виправляти тексти, займатися чимось творчим і пошуком додаткової інформації.

Володимир Пазій, студент факультету журналістики, 4 курс:

– Якщо говорити про «плюси» професії журналіста, то я б відзначив декілька. По-перше, це можливість впливати на суспільство. Я маю шанс висвітлювати важливі події, проблеми, привертати до них увагу та навіть впливати на прийняття рішень. Це дуже мотивує, коли розумієш, що твоя робота може змінювати світ на краще. По-друге, робота журналіста дуже різноманітна. Кожен день приносить щось нове: інтерв'ю, репортажі, розслідування. Це не дає занудувати та постійно

тримає в тонусі. Також варто відзначити зустрічі з цікавими людьми. Спілкування з відомими та впливовими особами, експертами, громадськими діячами – це дуже надихає та розширює світогляд. Ще один великий «плюс» – це професійне зростання і саморозвиток. У журналістиці потрібно постійно вчитися, вдосконалювати навички, бути в курсі останніх подій і нових технологій. І, звісно, гнучкий графік. Журналістика дає змогу працювати в різних умовах, інколи навіть віддалено, що дозволяє краще поєднувати роботу з особистим життям. Що ж до відомих постатей у журналістиці, то я намагаюсь нікого не наслідувати. Полюблю дивитись різні інтерв'ю на військову тематику. Це, зокрема, такі канали, як «Бомбардир», «Від душі в душу», «Володимир Золкін» і «Пресинг». Якщо говорити про галузь журналістики, з якою я б хотів пов'язати своє професійне майбутнє, то мене

найбільше приваблює аналітична журналістика. Я люблю глибокий аналіз подій, розуміння причин і наслідків. Це дозволяє мені створювати ґрунтовніші матеріали.

Анастасія Біндюк, студентка ЕПФК ЗНУ, 2 курс

– З дитинства мені подобалося писати, а ще більше – дізнаватися щось нове та ділитися цим з іншими. Я впевнена, що журналістика – це саме те, що я хочу робити в житті. Однією з найцікавіших сфер для мене є культурна журналістика. Я обожаю відвідувати виставки, театральні постановки, концерти та кінофестивалі. Мені здається, що розповідати людям про ці події, аналізувати їх, брати інтерв'ю в

митців – це неймовірно цікаво й захопливо. Культура відображає дух часу, і бути частиною цього процесу для мене дуже важливо.

Ігор Гасан, факультет журналістики

Артистка та педагогиня Надія Стадніченко: «Нинішній виклик – війна. Ми, викладачі, реагуємо на нього теж, використовуємо професійні навички й мобілізуємо людські якості»

Вже понад 20 років у Запорізькому національному університеті виховують театральних акторів. Світ українського театру та кіно збагачується й талантами, альма матер яких ЗНУ. За кожним і кожною з них стоїть надійний та відповідальний учитель. Сьогодні ми розмовляємо з однією з таких особистостей – заслуженою артисткою України, кандидаткою наук, доценткою кафедри акторської майстерності Запорізького національного університету Надією Стадніченко.

Кар'єра та досягнення

– Які були основні етапи вашої кар'єри?

– 1975 року я вступила до Київського державного інституту театального мистецтва ім. І. Карпенка-Карого на спеціальність «Актор драматичного театру та кіно». Закінчила його 1979 року, отримавши кваліфікацію «Актор театру та кіно» та додаткову кваліфікацію «Актор-читець». З 1979 року працювала провідною майстриною сцени в Запорізькому обласному театрі юного глядача.

– Які з ваших ролей на сцені або в кіно ви вважаєте найбільш значущими для себе і чому?

– Для мене всі ролі, зіграні в театрі, цінні. Я працювала над ними з великим ентузіазмом і радістю. Найбільш значущими роботами, зробленими в театрі юного глядача, я вважаю

Вистава «Дикун» за п'єсою Александро Касоне. Новий театр. 2016 р.

моновистави «Маруся Чурай» за романом Ліни Костенко та «Щедрий вечір» за книгою Воропая «Звичаї нашого народу». Це були мої перші спроби реалізації власного режисерського задуму й акторського його втілення з використанням великої кількості етнографічного матеріалу, виконання пісень, зібраних по селах Кіровоградської області, де я народилася. До речі, за створення цих вистав я отримала премію імені С. Паторжинського. 2004 року мені присвоїли почесне звання «Заслужена артистка України». Потім я активно співпрацювала з творчими колективами Запоріжжя: «Новим театром» (вистави «Такі вільні метелики» за Гершем, «Дикун» за Касоном, «Тустеп на фоні валіз» за Баєром, «Ялинка на восьмому поверсі» за п'єсою запорізького автора Михайлова) та театром «Performance» (вистава «Машиністки» за Шизгалом, «Одруження XXI століття» за Гоголем).

Педагогічна діяльність

– Що вас спонукало стати педагогинєю і працювати в Запорізькому національному університеті?

– Захотілося спробувати новий вид діяльності, який був би дотичним до театру і водночас відкривав нові можливості для самореалізації, в моєму випадку спрацювала сімейна традиція – моя мама і сестра педагоги за освітою, все життя працювали

з дітьми. 2000 року мене запросили на кафедру акторської майстерності ЗНУ художньою керівницею курсу, викладачкою фахових дисциплін «Майстерність актора», «Сценічна мова», «Акторський тренінг», «Професійна постановка дихання та голосу», «Грим». 2009 року я закінчила магістратуру за спеціальністю «Педагогіка вищої школи» та вступила до аспірантури. 2018 року захистила дисертацію «Організаційно-педагогічні умови формування готовності майбутнього актора до професійного спілкування», стала кандидаткою наук, 2019 року отримала наукове звання доцентки.

– Як ви поєднуєте свою акторську діяльність з викладацькою роботою?

– Це досить складно, але вдається. Важливо правильно розподілити час.

– Які методи навчання акторської майстерності ви вважаєте найефективнішими?

– Методів фахової підготовки майбутніх акторів дуже багато. Зараз для мене є цікавим вивчення і використання педагогічних прийомів відомого американського театального педагога Сендфорда Мейснера, великого українського театального діяча Леся Курбаса, польського режисера Єжи Маріана Гротовського. Важливо розкривати перед студентами різні шляхи, методи й прийоми опанування професійними знаннями, не обмежуватися якимось одним, надавати їм можливість вибору.

Особистий досвід і натхнення

– Хто або що вас надихає у вашій професійній діяльності?

– Найбільше надихає готовність студентів до щоденної роботи на заняттях із фахових дисциплін – «Майстерність актора», «Сценічна мова». Також радісним є процес підготовки студентів до участі у професійних мистецьких конкурсах, коли вони отримують позитивну оцінку незалежного професійного журі та посідають призові місця. Цікаво працювати над кваліфікаційними виставами, спостерігати, як поступово недавні абітурієнти опановують необхідні теоретичні знання, набувають професійних умінь і навичок, демонструють їх на практиці.

– На які виклики вам довелося відгукнутися на шляху до успіху в акторській і педагогічній діяльності?

– Виклики чатують на нас на кожному кроці. Кожна нова роль – це виклик, кожна нестандартна педагогічна ситуація – також. Найбільший нинішній виклик – це війна. Ми, викладачі, реагуємо на нього теж, використовуємо професійні навички й мобілізуємо людські якості, продовжуємо навчальний процес в режимі офлайн, щоб не знижувати рівня фахової підготовки майбутнього актора, показуємо підготовлені разом зі студентами вистави дітям переселенців, дітям з інвалідністю, для яких це також можливість перебороти страх і вистояти в умовах цього виклику.

– Чи є якісь проекти або ініціативи, над якими ви зараз працюєте і якими б ви хотіли поділитися?

– Звичайно, зараз є актуальними творчі проекти, спрямовані на підтримку найбільш вразливих суспільних груп, – дітей, людей з інвалідністю, літніх людей.

Поради та рекомендації

– Що ви могли б порадити молодим акторам, які тільки починають свій шлях у цій професії?

– Терпіння, працездатності, усвідомлення своєї особистісної необхідності для тих, хто поряд, важливості реалізації власних творчих планів навіть у складний історичний період.

Фото Антона Осадчука

– Які якості, на вашу думку, є найважливішими для досягнення успіху в акторській професії?

– Працездатність, віра у свої сили, вміння спілкуватися. Вплив освіти на мистецтво

– Як ви вважаєте, яку роль відіграє освіта у формуванні сучасного українського театру та кіномистецтва?

– Актор в усі часи мав бути вічним учнем, оскільки з кожною новою роллю для нього мало відбуватися опанування нових знань про автора п'єси, про сценічного героя, про історичну епоху. Нинішній актор і поготів має бути теоретиком і практиком, тобто «філософом і акробатом», здатним розуміти сучасні суспільні виклики та проблеми, пояснювати їх глядачеві, співчувати йому і навчати. Людина без спеціальної освіти не здатна виконувати таких завдань.

– Як змінюються підходи до викладання акторської майстерності у зв'язку з сучасними тенденціями в мистецтві?

– Театральна педагогіка як наука розвивається. У моїй дисертації порушувалися питання формування вербальних і невербальних засобів професійного спілкування майбутнього актора. У дисертації моєї колеги з Харкова, Кривошеєвої, розглядається проблема формування професійних навичок засобами ігрового тренінгу та формування акторського інтелекту. Тобто сучасні мистецькі тенденції диктують пошук нових шляхів фахової підготовки майбутнього актора, що потребує нових форм і методів їх практичного втілення в освітньому процесі. Я широ вірю в майбутнє українського театального мистецтва. Переконана, що нове покоління акторів і режисерів здатне створити нові шедеври. І вони здобудуть визнання не лише в Україні, а й у світі. Закликаю молодих акторів не здаватися перед труднощами, вірити в себе і прямувати до своєї мрії. Завдяки таланту та працьовитості український театр і надалі розвиватиметься і процвітатиме.

Анна Левченко, факультет журналістики

Міністерство освіти і науки України Запорізький національний університет

оголошує конкурс на заміщення вакантних посад:

■ вчений секретар – 1,0 ставка

Умови конкурсу:

Кандидат на посаду **вченого секретаря** повинен мати вищу освіту, науковий ступінь кандидата наук (доктора філософії), вчене звання доцента, стаж науково-педагогічної роботи не менше п'яти років.

Заяви на участь у конкурсному відборі подавати протягом місяця з дня надрукування оголошення за адресою: 69600, м. Запоріжжя,

вул. Жуковського 66, навчальний корпус № 1, відділ діловодства та архіву (каб. 48).

До заяви, зареєстрованої у відділі діловодства та архіву ЗНУ, додається:

додаток до заяви на участь у конкурсі, завірений список наукових праць, документ про рівень володіння державною мовою (документ про повну середню освіту за умови, що такий документ підтверджує вивчення особою української мови як навчального предмета /дисципліни/, або державний сертифікат про рівень володіння державною мовою, що видається Національною комісією зі стандартів державної мови).

Для тих, хто не працює в ЗНУ, також:

особовий листок з обліку кадрів, підписаний керівником кадрової служби за основним місцем роботи, автобіографія, документи про освіту, науковий ступінь та вчене звання, засвідченні відповідно до чинного законодавства; одну фотокартку розміром 4x4 см; копію паспорта громадянина України; список наукових праць, які свідчать про професійний рівень кандидата.

За довідками звертатись за телефоном: 228 75 12 та 228 75 08.

Слідкуйте за новинами на офіційному сайті ЗНУ: <https://znu.edu.ua>

На соціальних сторінках пресслужби ЗНУ:

<https://www.facebook.com/pressluzhbaZNU>

<https://www.instagram.com/pressluzhbaznu/>

<https://t.me/pressluzhbaZNU>

Соціальні мережі Запорізького національного університету:

https://beacons.ai/official_znu

Обласна академічна газета «Запорізький університет»

Засновник і видавець –

колектив Запорізького національного університету
Видається – з 1973 року

Керівник: Павло Мірошніченко

Провідний редактор: Марія Канцелярист

Творчий колектив: Таміла Тарасенко, Антон Осадчук,

Каміла Ситнік, Нейла Юсупова, Ганна Левада

Верстання – Володимир Лініков

Інтернет-версія – Олени Благодарової

Номер підписаний до друку 27.06.2024

Автори надрукованих матеріалів несуть відповідальність за підбір і точність фактів і цитат, статистичних даних, які не підлягають відкритій публікації. Редакція може публікувати матеріали в порядку обговорення, не поділяючи точку зору автора.

Зареєстровано Запорізьким обласним управлінням юстиції: свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації серія 33 №1249-524-пр від 18 травня 2017 року. Виходить щотижня українською мовою. Поширюється безкоштовно. 0,5 друкованого аркуша. Наклад 1 000 примірників.

Адреса редакції:
69063, м. Запоріжжя,
вул. Залізнична, 24,
9 поверх, кабінет №911-2
Телефон: 289-12-78
e-mail: znu.gazeta@gmail.com
Надруковано
в Редакційно-видавничому відділі
Запорізького національного університету